

Suomalainen informaatiotutkimus näkyy ja vaikuttaa kansainvälisesti

Suomen Akatemia julkaisi joulukuussa 2006 tulokset bibliometrisestä analyysistä, jossa vertailtiin suomalaisen tutkimuksen kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta^[1]. Julkista keskustelua syntyi lähinnä teknisten ja yhteiskuntatieteellisten alojen heikosta menestyksestä OECD-maiden välisessä vertailussa. Suomalaisen yhteiskuntatieteen julkaisuihin viitattiin keskimäärin vähemmän kuin vastaaviin OECD-maiden julkaisuihin.

Suomalaisen informaatiotutkimuksen suhteellinen viittausvaikuttavuus oli yhteiskuntatieteiden suurin. Sen julkaisuihin viitattiin selvästi runsaammin kuin keskimäärin OECD-maiden vastaaviin julkaisuihin. Informaatiotutkimus suhteellinen viittausvaikuttavuus sai arvon 1,66. Suomalaiseen alan tutkijan julkaisuun viitataan 66% enemmän kuin tutkijakollegojen julkaisuihin muissa OECD-maissa.

Myös suomalainen kasvatustiede näkyi hyvin kansainvälisessä vertailussa (1,29). Muiden yhteiskuntatieteiden näkyvyys oli keskimäärin heikompi kuin muiden OECD-maiden tutkimuksen näkyvyys. Kaikista analyysissä tarkastelluista tieteenaloista informaatiotutkimus sijoittui kolmanneksi viittausvaikuttavuudella mitattuna. Informaatiotutkimusta paremmin näkyivät vain lääketieteen yleis- ja sisätaudit (3,13) ja lääketieteellinen teknologia (1,83).

Ulkomaisten tutkijoiden runsaat viittaukset osoittavat suomalaisen informaatiotutkimuksen vahvan kansainvälisen arvostuksen. Aiemmin tutkimuksen laadun arvioinnissa on mittarina käytetty etupäässä julkaisujen määrää. Nyt julksitetussa raportissa Suomen Akatemian tutkijat selvittivät suomalaisten tutkijoiden

kansainvälistä julkaisuaktiivisuutta ja julkaisujen saamaa huomiota niihin tehtyjen viittausten perusteella. Suhteellinen viittausvaikuttavuus selvittää, onko suomalaisen tutkijan julkaisuun viitattu keskimäärin enemmän vai vähemmän kuin muiden OECD-maiden tutkijoiden julkaisuihin. Kyse on siis tieteenalakohtaisesta vertailusta eri maiden välillä.

Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen laitoksen johtaja Eero Sormunen toteaa, että eri tieteenalojen välinen suora vertailu on vaikeaa erilaisista tutkimus- ja julkaisukäytännöistä johtuen, mutta suhteellinen viittausvaikuttavuus on varsin uskottava mittari. Tämän kaltaisilla, aiempaa hienojakoisemmilla mittareilla saadaan hyvin selville, mitkä alat ovat saavuttaneet alansa kansainvälisen kärjen.

Arvioinnin tulos ei ollut yllätys sillä suomalainen informaatiotutkimus on omaksunut kansainvälisen julkaisukulttuurin lähes kaksi vuosikymmentä sitten ja ollut mukana luo-massa yhä jatkuvia konferenssisarjoja COLIS ja ISIC. Colis-konferenssi järjestetään vuonna 2007 Bårosissa ja Isic vuonna 2008 Vilnassa. Nähtäväksi jää näkyykö nyt raportoitu arviointi alan tutkimusrahoituksessa ja opetukseen käytettävissä resursseissa. Olisiko silloin mahdollisuuksia nostaa tarkasteluun uusia teemoja sekä tutkimuksessa että opetuksessa. Olisiko silloin otsikkon loppuosa muotoiltavissa seuraavasti:

”... näkyy ja vaikuttaa Suomessa”!

Tampereella 6.3.2007.

Kai Halttunen

---

[1] Lehvo, AM. & Nuutinen, A., Finnish Science in International Comparison: A Bibliometric Analysis. Suomen Akatemian julkaisu 11/2006. Tulostettavissa Akatemian kotisivuilta (<http://www.aka.fi>).